

Notitie Financieel Kader

2016-2019

Schiermonnikoog

Voorwoord

Hierbij leggen wij de laatste Notitie "Financieel Kader" uit deze collegeperiode aan u voor. Het meerjarenbeeld blijft positief in alle jaarschijven vanaf 2016. **De huidige stand van het meerjarenperspectief is nog zonder de uitkomsten van de meicirculaire, maar is wel met een voorgestelde tariefstijging van de toeristenbelasting van 13% in 2016.** Zodra de uitkomsten van de meicirculaire bekend zijn, zal dit als nagekomen stuk naar u toe worden gestuurd.

In de bijlage treft u de resultaten aan van beoordeling van de toerekening aan de kostenplaats Facilitaire ondersteuning, zoals afgesproken bij de vaststelling van de begroting 2015

Inhoudsopgave

1 Belangrijkste ontwikkelingen	4
1.1 Ontwikkelingen in het sociale domein: de 3-D's	4
1.1.1 Inleiding.....	4
1.1.2 Wmo (decentralisatie AWBZ)	4
1.1.3 Jeugd	4
1.1.4 Participatiebudget	4
2 Financiële ontwikkelingen op Schiermonnikoog.....	4
2.1 Ontwikkeling structurele begrotingspositie	4
2.2 Ontwikkelingen eenmalige begrotingspositie	6
3 Eigen uitgangspunten begroting 2016.....	7
3.1 Meerjarenonderhoudsplannen.....	7
3.2 Vervangingsinvesteringen	7
3.3 Rentepercentage 4%.....	7
3.4 CAO-ontwikkelingen	7
3.5 Indexatie budgetten voor diensten van derden.....	7
3.6 Indexatie subsidies en bijdragen.....	8
3.7 Indexatie leges, heffingen, rechten en belastingen	8

Bijlage 1: Onderzoek doelmatigheid: inhoud en werking kostenplaats Facilitaire ondersteuning

1 Belangrijkste ontwikkelingen

1.1 Ontwikkelingen in het sociale domein: de 3-D's

1.1.1 Inleiding

Wij hebben een buffer voor de decentralisaties van € 7.500 in 2015 oplopend tot € 30.000 in 2018. Ons financieel uitgangspunt is dat de kosten niet meer mogen zijn dan het beschikbare budget. Daarbij hebben we de buffer nog achter de hand, indien dit uitgangspunt niet te handhaven valt.

1.1.2 Wmo (decentralisatie AWBZ)

De gemeente Schiermonnikoog ontvangt hiervoor in 2016 € 118.000. In 2015 werden de budgetten die samenhangen met de nieuwe taken behorend bij de Wmo 2015 verdeeld op grond van historische uitgaven. Dit betekent dat de budgetten werden gerelateerd aan een reconstructie van feitelijke uitgaven op gemeentelijk niveau. In 2016 wordt een objectief verdeelmodel ingevoerd. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de kosten over 2015 zullen zijn, met name omdat de herindicaties nog niet zijn afgerond. Hierover wordt pas meer duidelijkheid verwacht na de zomervakantie.

1.1.3 Jeugd

De gemeente Schiermonnikoog ontvangt hiervoor in 2015 een budget van € 13.370. Er staat bij ons één jongere ingeschreven bij de gemeente die intensieve zorg behoeft. Daardoor is ons budget 2015 bij lange na niet toereikend. De kosten voor 2015 bedragen op basis van de meest actuele gegevens (februari 2015) € 109.100. We komen dus in 2015 naar verwachting € 95.000 tekort op dit onderdeel. De verdeling van het budget 2015 vindt plaats op basis van historische gegevens over het gebruik van jeugdhulp op gemeentelijk niveau. In 2016 wordt een objectief verdeelmodel ingevoerd.

Het onderdeel "jeugd" is voor onze gemeente financieel gezien vooralsnog een zorgenkindje binnen het sociale domein. Zeker voor een gemeente van onze omvang. We hebben over het algemeen maar weinig jongeren die zorg nodig hebben. We hoeven echter maar één intensieve zorg behoevende jongere op het eiland en we hebben er een enorme uitgavenpost bij, zoals nu dus.

Zoals gezegd is het wachten op de meicirculaire. De hoop en verwachting is dat het budget voor 2016 aanzienlijk hoger zal zijn dan het budget 2015. We stellen daarom het meerjarenperspectief ook nog niet bij.

1.1.4 Participatiebudget

Het participatiebudget is in de septembercirculaire 2014 fors naar beneden bijgesteld. Niettemin is de verwachting dat we met het budget van € 36.985 in 2015 rond de nul zullen uitkomen.

2. Financiële ontwikkelingen op Schiermonnikoog

2.1 Ontwikkeling structurele begrotingspositie

Begrotingssaldi na begrotingsbehandeling.

De begroting 2015 en verder laat ná verwerking van de aangenomen amendementen de volgende saldi zien:

2015: € 11.835 voordeel

2016: € 27.665 voordeel

2017: € 47.755 voordeel

2018: € 23.750 voordeel

Na vaststelling van de begroting hebben zich een aantal ontwikkelingen die de begrotingspositie beïnvloeden. Deze zijn verwerkt in onderstaande tabel. Waar nodig geven wij een korte toelichting op elk van de ontwikkelingen. Zoals u kunt zien vertoont de begroting vanaf 2016 een structureel overschot.

Meerjarenperspectief 2016-2019

	2015	2016	2017	2018
beginsaldo 2015 en verder	-31.834	-47.664	-67.757	-43.752
effecten nieuwe aanvragen:				
1/ 2.1: budget voor bestemmingsplannen	10.000	10.000	10.000	10.000
2/ 2.6: implementatie nieuw model rampenbestrijding	5.000			
> dekking algemene reserve	-5.000			
3/ 3.1: toerisme	10.000			
> dekking algemene reserve	-10.000			
4/ 4.1 burgerparticipatie	10.000	10.000	10.000	10.000
begrotingssaldo 2015 incl. aanbiedingsbrief	-11.834	-27.664	-47.757	-23.752
1/ Effecten sept.en decembercirculaire		12.062	-2.053	-23.064
2/ Doorstroomwoningen (Rb. 16-12-2014)	19.144	9.765	7.530	6.485
3/ Begroting 2016 e.v. VeiligheidsRegio Fryslân		9.120	11.260	13.160
4/ Effecten verkoop drukkerij (Rb. 24-3-2015)		-890	-905	-5.475
5/ Uitvoering Duurzame Wadden '15 t/m 2018 (Rb. 24-3-2015)		7.500	7.500	7.500
6/ effect 2de turap 2014 (Rb. 21-10-2014)	3.000	3.000	3.000	3.000
7/ effect 1ste turap 2015		30.725	30.725	30.725
8/ meeropbrengst door stijging toeristenbelasting in 2016 met 13%		-114.580	-116.870	-119.205
9/ wijzigingen kostenplaats Fac. Ondersteuning (zie bijlage 1)		5.000	5.000	5.000
	10.310	-65.961	-102.570	-105.626

Punt 1 > septembercirculaire / decembercirculaire 2014

De begroting 2015 is gebaseerd op de meicirculaire 2014. Na de meicirculaire 2014 zijn er in september en december ook nog een circulaire verschenen. Deze circulaires hebben geleid tot een bijstelling van de algemene uitkering.

Punt 2 > doorstroomwoningen

De structurele effecten van het raadsbesluit d.d. 16 december 2014 hebben we hier verwerkt.

Punt 3 > VRF, begroting 2016 e.v.

Uit de concept-begroting 2016 van de VRF is af te leiden dat de gemeentelijke bijdragen van de Friese gemeenten de komende jaren stijgen. Die stijging nemen we hier mee.

Punt 4 > Verkoop drukkerij

Op 24 maart 2015 heeft de raad ingestemd met het voorstel over de verkoop van de drukkerij. De structurele effecten hebben we meegenomen.

Punt 5 > uitvoering Duurzame Wadden

Op 24 maart 2015 heeft de raad ingestemd met het voorstel over uitvoering duurzame Wadden. De structurele effecten hebben we meegenomen.

Punt 6 > effect 2de turap 2014

Het structurele effect van de 2de turap is € 3.000 nadelig.

Punt 7 > effect 1ste turap 2015

Het structurele effect van de 1ste turap 2015 is € 3.000 nadelig.

Punt 8 > stijging toeristenbelasting 2016 met 13% (begroot is 2%)

Zie paragraaf 3.7. Extra opbrengst bedraagt ongeveer € 114.580 structureel.

Punt 9 > wijziging kostenplaats Facilitaire ondersteuning

Zie bijlage 1.

2.2 Ontwikkelingen eenmalige begrotingspositie

In de jaarrekening 2014 is de staat van reserves en voorzieningen opgenomen. Het *saldo van de algemene reserve* per 31 december 2014 bedraagt € 1.260.570. De huidige stand van de algemene reserve is als volgt:

Stand per 31/12/2014:	€ 1.260.570
Af: restant geraamde onttrekkingen uit vorige jaren	€ 467.985 *
Af: geraamde onttrekkingen 2015	€ 162.500 **
Af: rekeningsaldo 2014	€ 89.600
Bij: rentetoevoeging (4% x € 1.260.570)	€ 50.420
Bij: 1 ^{ste} turap 2015, effect 2015	€ 65.755
Bij: 1 ^{ste} turap 2015, Geo-viewer	€ 5.000
Bij: geraamde stortingen 2015	€ 900

Stand van de algemene reserve op transactiebasis rekening houdend Met toekomstige verplichtingen:	€ 662.560
--	-----------

* Dit bedrag is opgebouwd uit diverse budgetten die in vorige jaren door u beschikbaar zijn gesteld en waarvan nog een bedrag resteert. De grootste 5 restantbudgetten zijn:

€ 328.135 Eenmalige bijdrage voormalige Promenade
€ 30.645 Bestemmingsplan buitengebied
€ 30.255 Eenmalig extra geld baggeren
€ 25.000 Manege
€ 15.695 Mobiliteitsplan

** Dit bedrag betreft onttrekkingen die vanaf de begrotingsvaststelling 2015 zijn gedaan. De grootste posten zijn:

€ 52.500 Baggeren (primaire begroting 2015)
€ 57.500 ICT-projecten (primaire begroting 2015)
€ 30.000 Toekomst Welzijnswerk Schiermonnikoog (raadsbesluit 28 april 2015)

Als minimumstand van de algemene reserve is een stand van € 454.000 door u bepaald. Er is daarom een overwaarde van € 208.560 in de algemene reserve.

De omvang van de vrij besteedbare bestemmingsreserves bedraagt per 31-12-2014 € 342.350. Uiteraard kan pas een hard oordeel over onze reservepositie worden gegeven als alle risico's ook financieel zijn vertaald.

3 Eigen uitgangspunten begroting 2016

3.1 Meerjarenonderhoudsplannen

In de begroting 2016 en verder worden de cijfers uit de volgende door de raad vastgestelde onderhoudsplannen verwerkt:

- MOP gemeentelijke gebouwen
- MOP riolering
- MOP openbare verlichting
- MOP wegen
- Afvalplan
- Groenbeheersplan

Wat nog ontbreekt, is het MOP jachthaven en het MOP veerdam.

Let op: er zijn geen meerkosten voor het baggerplan/jachthaven in de meerjarenbegroting verwerkt, omdat hierover nog niets is besloten. In de begroting 2016 is gerekend met een bedrag van € 54.100. Dit betekent dat alle kosten daarboven automatisch leiden tot een structureel nadeel.

3.2 Vervangingsinvesteringen

De noodzaak van de geplande vervangingsinvesteringen worden nog tegen het licht worden gehouden, evenals de hoogte van de bedragen van die vervangingsinvesteringen.

3.3 Rentepercentage 4%

De marktrente (25 jaar, lineair) beweegt zich rond de 1,45%, waar dit begin dit jaar nog 1,73% was. De rente kan weinig lager dan dat deze nu al is. In onze huidige leningportefeuille is de gemiddelde rente 3,6%. Dat is het gemiddelde rentepercentage dat we daadwerkelijk aan onze leningen kwijt zijn in de exploitatie. Daarnaast proberen wij zoveel mogelijk gebruik te maken van onze kredietfaciliteiten (lees: rood staan) bij de BNG, omdat de te betalen rente daar nog geen 0,4% bedraagt. We stellen voor om voor de begroting 2016 en verder uit te blijven gaan van een rentepercentage van 4%.

3.4 CAO-ontwikkelingen

De huidige cao loopt tot en met 2015. In onze huidige begroting hebben we voor 2016 en verder steeds 1,5% loonstijging meegenomen. Dit houden we ook aan voor de komende begroting 2016 en verder.

3.5 Indexatie budgetten voor diensten van derden

De meicirculaire 2015 is nog niet bekend en dus weten we ook nog niet wat de prijscompensatie is waarmee in de meicirculaire wordt gerekend. In de meerjarenbegroting rekenen we met een prijscompensatie van 1,5%. Daar gaan we ook nu eerst vanuit.

Contractuele plichten zullen vermoedelijk niet beïnvloedbaar zijn en kunnen leiden tot stijgingen boven de 1,5% waar in structurele zin mee wordt gerekend.

3.6 Indexatie subsidies en bijdragen

Subsidieaanvragen beoordelen wij altijd per geval. Daarbij letten we onder andere op het eigen vermogen van een instelling en wat het nut en de noodzaak van een subsidie is.

Vorig jaar hebben we in de Notitie Financieel Kader afgesproken om de subsidies 1,5% te indexeren.

Ook instellingen hebben natuurlijk te maken met prijsstijgingen en nieuwe Cao's. We blijven daarom uitgaan van een gemiddelde indexatie van 1,5% structureel. Dit is al verwerkt in de meerjarenbegroting.

3.7 Indexatie leges, heffingen, rechten en belastingen

De volgende meerjarige indexatiebesluiten zijn genomen en verwerkt in de meerjarenbegroting:

- afvalstoffenheffing: 100% kostendekking
- WABO: 100% kostendekkend
- lijkbetrouwingsrechten: 100% kostendekkend
- rioolrechten: vanaf 2016 5,7% o.b.v. MOP riolering
- auto-ontheffingen: 100% kostendekkend

Belastingverhogingen:

- leges en rechten: 2% per jaar
- liggelden: 2% per jaar
- forensenbelasting: 2% per jaar
- ozb-eigenaren: 1,5% per jaar
- ozb-gebruikers niet-woningen: 1,5% per jaar

Alle hiervoor genoemde verhogingen waren al meerjarig verwerkt in de begroting.

Toeristenbelasting: voorgestelde stijging met 13% in 2016, en daarna 2% per jaar

In de huidige begroting hebben we voor de toeristenbelasting rekening gehouden met een tariefstijging van 2% per jaar. Gelet op het feit dat wij hier veel voorzieningen in stand houden waar toeristen gebruik van maken, vinden wij een extra verhoging van de toeristenbelasting in de rede liggen. Wij stellen voor om voor 2016 de tarieven van de toeristenbelasting met 13% te laten stijgen. Op grond van voorgaande achten wij dit verdedigbaar. Dit levert een meeropbrengst van € 114.580 op ten opzichte van de huidige begrote tariefstijging voor 2016 van 2%.

Het huidige tarief bij verblijf van één dag of een gedeelte daarvan bedraagt € 1,68 per persoon. Bij een daaropvolgend langer verblijf bedraagt de belasting € 1,47 per persoon per overnachting.

Door de tarieven te verhogen met 13% bedragen de tarieven in 2016 respectievelijk € 1,90 en € 1,65, waarbij is afgerond op € 0,05.

Op 7 juli 2003 heeft de gemeenteraad door middel van een motie aangegeven, dat de tarieven van de toeristenbelasting zodanig dienen te worden vastgesteld, dat het verschil tussen het tarief verschuldigd bij verblijf

van één dag en het tarief verschuldigd bij een daaropvolgend langer verblijf minimaal € 0,15 dient te bedragen.
Met het vaststellen van voornoemde tarieven voor het jaar 2016 wordt aan het bepaalde in de motie voldaan.

Daarnaast geven wij in overweging om onderzoek te laten doen naar het realiteits- en actualiteitsgehalte van de forfaitaire heffing.